

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 5ης Οκτωβρίου 2023 *

«Προδικαστική παραπομπή – Άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου – Απάντηση ως προς την οποία δεν υπάρχει εύλογη αμφιβολία – Ενέργεια – Πλαίσιο για την ενεργειακή σήμανση – Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 – Άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α' – Υποχρέωση των προμηθευτών και των εμπόρων ενός προϊόντος να αναφέρονται, στις οπτικές διαφημίσεις τους, στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων – Δυνατότητα άμεσης εφαρμογής της εν λόγω υποχρέωσης – Περιθώριο εκτιμήσεως των εν λόγω προμηθευτών και εμπόρων ως προς την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης ελλείψει εκδόσεως κατ' εξουσιοδότηση πράξεως βάσει του κανονισμού αυτού»

Στην υπόθεση C-761/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Landgericht Bochum (πρωτοδικείο Bochum, Γερμανία) με απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Δεκεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV

κατά

Roller GmbH & Co. KG,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Safjan (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, N. Piçarra και M. Gavalec, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: T. Ćapeta

γραμματέας: A. Calot Escobar

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Διάταξη

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ 2017, L 198, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV και της Roller GmbH & Co. KG με αντικείμενο αγωγή με την οποία ζητείται να υποχρεωθεί η τελευταία να παύσει να διαφημίζει οικιακούς φούρνους και απορροφητήρες κουζίνας χωρίς να γίνεται αναφορά στις διαφημίσεις αυτές στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2010/30/ΕΕ

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 5 και 8 της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά (ΕΕ 2010, L 153, σ. 1), είχαν ως εξής:

«(5) Η παροχή επακριβών, εύστοχων και συγκρίσιμων πληροφοριακών στοιχείων για την ενεργειακή κατανάλωση των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων θα πρέπει να επηρεάσει τις επιλογές των τελικών χρηστών υπέρ των προϊόντων που είναι λιγότερο ενεργειακόβόρα ή που συνδέονται έμμεσα με την κατανάλωση λιγότερης ενέργειας ή άλλων βασικών πόρων και, κατά συνέπεια, να οδηγήσει τους κατασκευαστές να λάβουν μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και άλλων βασικών πόρων από τα προϊόντα που παράγουν. Θα πρέπει επίσης να παροτρύνει, εμμέσως, την ορθολογική χρήση των προϊόντων αυτών με σκοπό τη συμβολή στην υλοποίηση του στόχου ενεργειακής απόδοσης 20 % της [Ευρωπαϊκής Ένωσης]. Εφόσον δεν υπάρχουν αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία, η λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς δεν θα επιτύχει, μόνη της, την προαγωγή της ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και άλλων βασικών πόρων όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα.

[...]

- (8) Ο ρόλος της πληροφόρησης στη λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς είναι πρωταρχικός και, προς τούτο, επιβάλλεται να καθιερωθεί ομοιόμορφη ετικέτα για όλα τα προϊόντα του αυτού τύπου, να παρέχονται στους δυνητικούς αγοραστές τυποποιημένες συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το ενεργειακό κόστος και την κατανάλωση άλλων βασικών πόρων από αυτά τα προϊόντα, καθώς και να ληφθούν μέτρα προκειμένου οι πληροφορίες αυτές να παρέχονται και στους δυνητικούς τελικούς χρήστες οι οποίοι δεν βλέπουν το προϊόν εκτεθειμένο και συνεπώς αδυνατούν να δουν την ετικέτα. Προκειμένου να είναι αποτελεσματική και επιτυχής, η ετικέτα πρέπει να αναγνωρίζεται εύκολα από τους

τελικούς χρήστες και να είναι απλή και συνοπτική. Για τον σκοπό αυτό, η υπάρχουσα μορφή της ετικέτας θα πρέπει να επιλεγεί ως η βάση για την ενημέρωση των τελικών χρηστών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των προϊόντων. Οι μετρήσεις όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας και τα υπόλοιπα δεδομένα που αφορούν τα προϊόντα θα πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα προς εναρμονισμένα πρότυπα και μεθόδους.»

4 Το άρθρο 10 της οδηγίας όριζε τα εξής:

«1. Η [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την ετικέτα και το δελτίο μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με τα άρθρα 11, 12 και 13, σχετικά με κάθε είδος προϊόντος σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

[...]

Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 65/2014

5 Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 65/2014 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2013, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών φούρνων και απορροφητήρων κουζίνας (ΕΕ 2014, L 29, σ. 1), εκδόθηκε, σύμφωνα με το δεύτερο σημείο του προοιμίου του, βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας 2010/30.

6 Το άρθρο 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ευθύνες των προμηθευτών και χρονοδιάγραμμα», ορίζει τα εξής:

«Οι προμηθευτές μεριμνούν ώστε:

1) Όσον αφορά τις ετικέτες, τα δελτία και την τεχνική τεκμηρίωση

α) Για τους οικιακούς φούρνους:

i) κάθε οικιακός φούρνος να φέρει τυπωμένη ετικέτα (τυπωμένες ετικέτες) με πληροφορίες για κάθε θάλαμό του, στη μορφή που καθορίζεται στο σημείο 1 του παραρτήματος III·

[...]

iv) κάθε διαφήμιση για συγκεκριμένο μοντέλο οικιακού φούρνου να περιέχει την τάξη ενεργειακής απόδοσης, αν η διαφήμιση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ενέργεια ή την τιμή·

v) κάθε διαφημιστικό τεχνικό υλικό που αφορά συγκεκριμένο μοντέλο οικιακού φούρνου και περιγράφει τις συγκεκριμένες τεχνικές παραμέτρους του να περιλαμβάνει την τάξη ενεργειακής απόδοσης του μοντέλου αυτού.

[...]

β) Για τους οικιακούς απορροφητήρες κουζίνας:

i) κάθε οικιακός απορροφητήρας κουζίνας να φέρει τυπωμένη ετικέτα με τις πληροφορίες στη μορφή που καθορίζεται στο σημείο 2 του παραρτήματος III·

[...]

iv) κάθε διαφήμιση για συγκεκριμένο μοντέλο οικιακού απορροφητήρα κουζίνας να περιέχει την τάξη ενεργειακής απόδοσης, αν η διαφήμιση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ενέργεια ή την τιμή·

- ν) κάθε διαφημιστικό τεχνικό υλικό που αφορά συγκεκριμένο μοντέλο οικιακού απορροφητήρα κουζίνας και περιγράφει τις συγκεκριμένες τεχνικές παραμέτρους του να περιλαμβάνει την τάξη ενεργειακής απόδοσης του μοντέλου αυτού·

[...]

3) Όσον αφορά τη μορφή των ετικετών:

- α) Για οικιακούς φούρνους, η μορφή της ετικέτας για τον θάλαμο φούρνου είναι η προβλεπόμενη στο σημείο 1 του παραρτήματος III προκειμένου για συσκευή που διατίθεται στην αγορά από την 1η Ιανουαρίου 2015.
β) Για οικιακούς απορροφητήρες κουζίνας, η μορφή της ετικέτας είναι η οριζόμενη στο σημείο 2 του παραρτήματος III, σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα:

[...]

- iv) η ετικέτα για οικιακούς απορροφητήρες κουζίνας τάξεων ενεργειακής απόδοσης A+++, A++, A+, A, B, C, D οι οποίοι διατίθενται στην αγορά από την 1η Ιανουαρίου 2020 είναι η προβλεπόμενη στο σημείο 2.1.4 του παραρτήματος III (ετικέτα 4).

[...]»

- 7 Το άρθρο 4 του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ευθύνες των εμπόρων», έχει ως εξής:

«Οι έμποροι μεριμνούν ώστε:

1) Για τους οικιακούς φούρνους:

[...]

- γ) κάθε διαφήμιση σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως πωλήσεων και εμπορίας που αφορά συγκεκριμένο μοντέλο φούρνου να περιλαμβάνει αναφορά της τάξης ενεργειακής απόδοσης, εάν η διαφήμιση κοινοποιεί πληροφορίες σχετικές με την ενέργεια ή την τιμή·
δ) κάθε διαφημιστικό τεχνικό υλικό που αφορά συγκεκριμένο μοντέλο και περιγράφει τις τεχνικές παραμέτρους του να περιλαμβάνει την τάξη ενεργειακής απόδοσης του μοντέλου αυτού.

2) Για τους οικιακούς απορροφητήρες κουζίνας:

[...]

- γ) κάθε διαφήμιση σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως πωλήσεων και εμπορίας που αφορά συγκεκριμένο μοντέλο οικιακού απορροφητήρα κουζίνας να περιλαμβάνει αναφορά της τάξης ενεργειακής απόδοσης, εάν η διαφήμιση κοινοποιεί πληροφορίες σχετικές με την ενέργεια ή την τιμή·
δ) κάθε διαφημιστικό τεχνικό υλικό που αφορά συγκεκριμένο μοντέλο οικιακού απορροφητήρα κουζίνας και περιγράφει τις τεχνικές παραμέτρους του [να] περιλαμβάνει την τάξη ενεργειακής απόδοσης του μοντέλου αυτού.»

- 8 Το παράρτημα III του ίδιου κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού φέρει τον τίτλο «Οι ετικέτες». Το σημείο 1.1.1 του παραρτήματος αυτού, επιγραφόμενο «Εικόνα ετικέτας – για κάθε θάλαμο οικιακού ηλεκτρικού φούρνου», περιλαμβάνει την ακόλουθη εικόνα:

The image shows a standard EU energy label for a washing machine. At the top left is the European Union flag. To its right, the word "ENERG" is written in large letters, with "енергия · ενέργεια" below it. Further right are four circular icons containing the letters Y, UA, IE, and IA. Below this header, there are two vertical bars labeled I and II. To the right of these bars are the labels I, II and III. In the center, there is an icon of a washing machine with a power cord. Below this is a scale of energy classes from A+++ (dark green) to D (red). A black arrow points to the A+++ class, with the label IV to its right. At the bottom, there are two boxes: the left one contains an icon of a washing machine and the text YZ L; the right one contains an icon of a washing machine and the text X.YZ kWh/cycle*. To the right of these boxes are the labels V, VI. At the very bottom, there is a line of small text in multiple languages defining "цикл" (cycle) and the number 65/2014.

- 9 Στο σημείο 1.1.2 του παραρτήματος III του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 65/2014, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες στην ετικέτα – οικιακοί ηλεκτρικοί φούρνοι», εκτίθεται η επεξήγηση των λατινικών αριθμών που περιλαμβάνονται στην εικόνα που παρατίθεται στο σημείο 1.1.1 του παραρτήματος αυτού και προβλέπονται τα εξής:

«Η ετικέτα περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

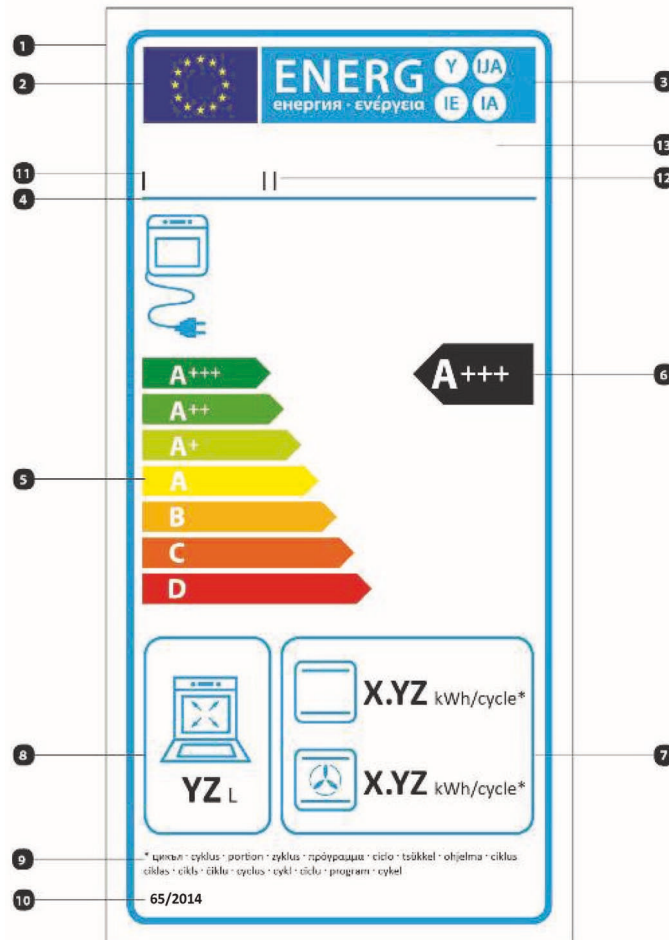
[...]

IV. την τάξη ενεργειακής απόδοσης του θαλάμου, προσδιορισμένη σύμφωνα με το παράρτημα I. Η αιχμή του βέλους που περιέχει το χαρακτηριστικό γράμμα τοποθετείται έναντι της αιχμής του βέλους της οικείας τάξης ενεργειακής απόδοσης:

[...]»

- 10 Κατά το σημείο 1.1.3 του παραρτήματος III του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο της ετικέτας – οικιακοί ηλεκτρικοί φούρνοι»:

«Η ετικέτα για κάθε θάλαμο οικιακού ηλεκτρικού φούρνου είναι σχεδιασμένη σύμφωνα με την ακόλουθη εικόνα:

Όπου ισχύουν τα εξής:

[...]

(5) Κλίμακα ενεργειακών τάξεων

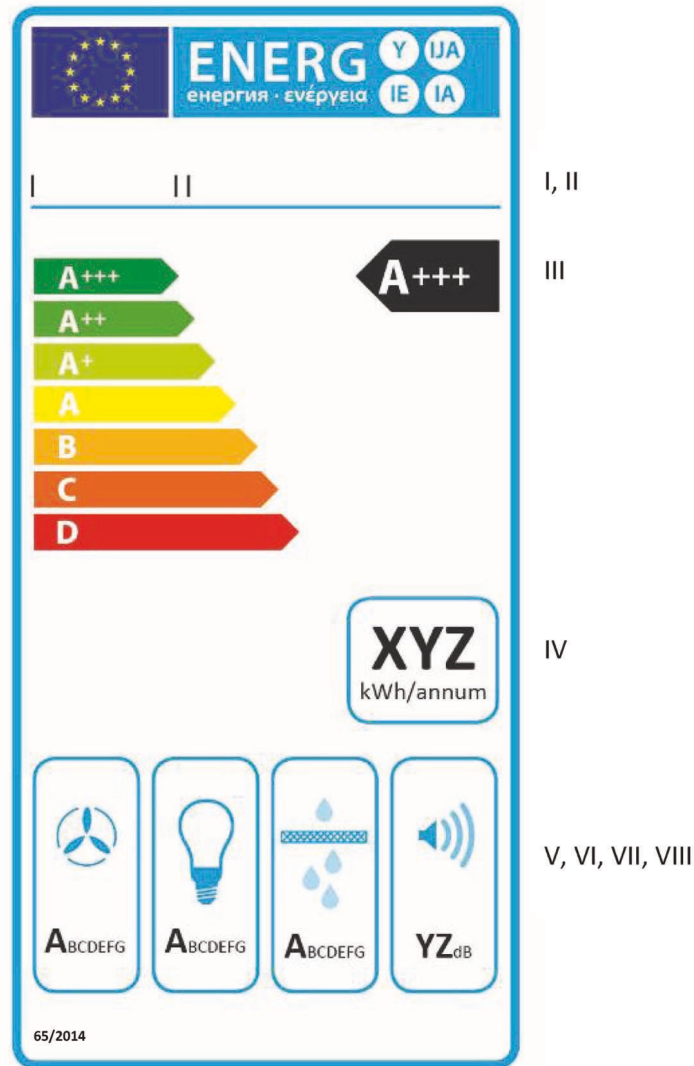
- Βέλος: ύψος: 5,5 mm, κενό: 1 mm – χρώματα:
 - Ανώτατη τάξη: X-00-X-00
 - Δεύτερη τάξη: 70-00-X-00
 - Τρίτη τάξη: 30-00-X-00
 - Τέταρτη τάξη: 00-00-X-00
 - Πέμπτη τάξη: 00-30-X-00
 - Έκτη τάξη: 00-70-X-00
 - Κατώτατη τάξη: 00-X-X-00
- Κείμενο: έντονη γραμματοσειρά Calibri 18 pt, κεφαλαία, λευκό· σύμβολο “+”: έντονη γραμματοσειρά Calibri 12 pt, λευκό, ευθυγραμμισμένα σε μια σειρά.

(6) Τάξη ενεργειακής απόδοσης

- Βέλος: πλάτος: 20 mm, ύψος: 10 mm, 100 % μαύρο.
- Κείμενο: έντονη γραμματοσειρά Calibri 24 pt, κεφαλαία, λευκό· σύμβολο “+”: έντονη γραμματοσειρά Calibri 18 pt, λευκό, ευθυγραμμισμένα σε μια σειρά.

[...]»

- 11 Το σημείο 2.1.4 του παραρτήματος III του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Οικιακοί απορροφητήρες κουζίνας τάξεων ενεργειακής απόδοσης A+++ έως D (ετικέτα 4)», περιλαμβάνει την ακόλουθη εικόνα:

- 12 Στο σημείο 2.2 του παραρτήματος III του ίδιου κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες στην ετικέτα – οικιακούς απορροφητήρες κουζίνας», εκτίθεται η επεξήγηση των λατινικών αριθμών που περιλαμβάνονται στην εικόνα που παρατίθεται στο σημείο 2.1.4 του παραρτήματος αυτού και προβλέπονται τα εξής:

«Η ετικέτα περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

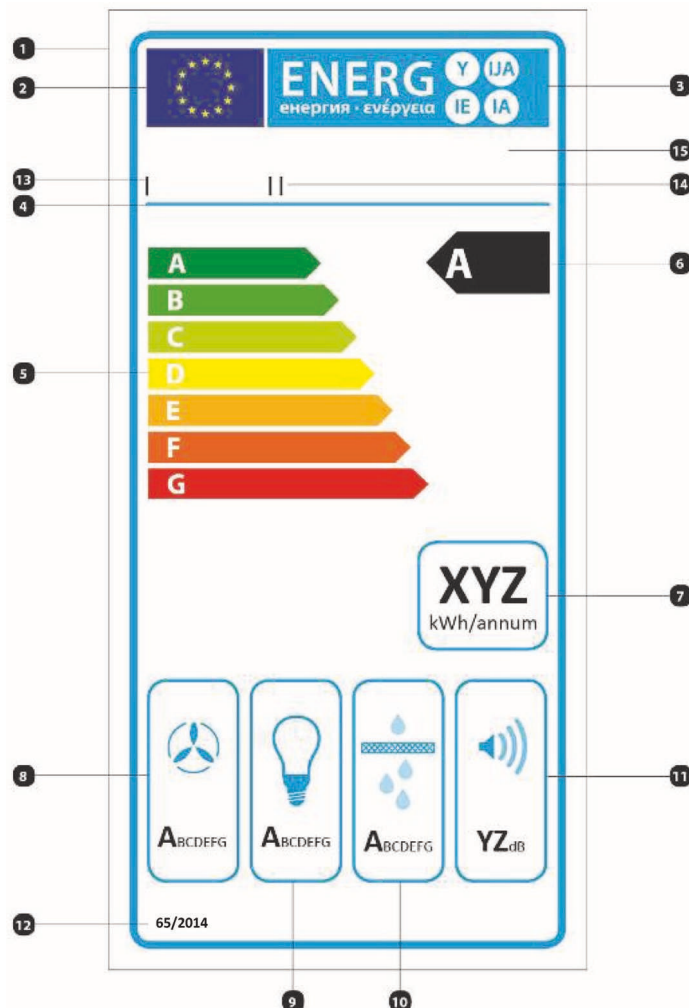
[...]

- III. την τάξη ενεργειακής απόδοσης του οικιακού απορροφητήρα κουζίνας, που προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα I. Η αιχμή του βέλους που περιέχει την τάξη ενεργειακής απόδοσης του οικιακού απορροφητήρα κουζίνας τοποθετείται έναντι της αιχμής του βέλους της οικείας τάξης ενεργειακής απόδοσης:

[...].»

- 13 Κατά το σημείο 2.3 του παραρτήματος III του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 65/2014, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο της ετικέτας – οικιακοί απορροφητήρες κουζίνας»:

«Η ετικέτα είναι σχεδιασμένη σύμφωνα με την ακόλουθη εικόνα:

Όπου ισχύουν τα εξής:

[...]

(5) Κλίμακα ενεργειακών τάξεων

– Βέλος: ύψος: 4 mm, κενό: 0,75 mm – χρώματα:

– Ανώτατη τάξη: X-00-X-00

– Δεύτερη τάξη: 70-00-X-00

– Τρίτη τάξη: 30-00-X-00

- Τέταρτη τάξη: 00-00-X-00
 - Πέμπτη τάξη: 00-30-X-00
 - Έκτη τάξη: 00-70-X-00
 - Κατώτατη τάξη: 00-X-X-00
- Κείμενο: έντονη γραμματοσειρά Calibri 10 pt, κεφαλαία, λευκό· σύμβολο “+”: έντονη γραμματοσειρά Calibri 7 pt, λευκό, ευθυγραμμισμένα σε μια σειρά.

(6) Τάξη ενεργειακής απόδοσης

- Βέλος: πλάτος: 15 mm, ύψος: 8 mm, 100 % μαύρο.
- Κείμενο: έντονη γραμματοσειρά Calibri 17 pt, κεφαλαία, λευκό· σύμβολο “+”: έντονη γραμματοσειρά Calibri 12 pt, λευκό, ευθυγραμμισμένα σε μια σειρά.

[...]»

Ο κανονισμός 2017/1369

14 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 10 του κανονισμού 2017/1369 έχουν ως εξής:

«(2) Η ενεργειακή επισήμανση επιτρέπει στους πελάτες να κάνουν τεκμηριωμένες επιλογές βασιζόμενοι στην κατανάλωση ενέργειας των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων. Η πληροφόρηση σχετικά με αποδοτικά και βιώσιμα τέτοια προϊόντα συμβάλλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας, προωθώντας ταυτόχρονα την καινοτομία και τις επενδύσεις στην παραγωγή ενεργειακά αποδοτικότερων προϊόντων. Η βελτίωση της απόδοσης των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων μέσω της τεκμηριωμένης επιλογής των καταναλωτών και η εναρμόνιση των σχετικών απαιτήσεων σε επίπεδο Ένωσης ωφελούν επίσης τους παραγωγούς, τη βιομηχανία και ολόκληρη την οικονομία της Ένωσης.

[...]

(10) Η παροχή επακριβών, σημαντικών και συγκρίσιμων πληροφοριών για τη συγκεκριμένη κατανάλωση ενέργειας των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων διευκολύνει τους καταναλωτές να επιλέγουν προϊόντα που χρησιμοποιούν λιγότερη ενέργεια και άλλους βασικούς πόρους. Μία τυποποιημένη, υποχρεωτική σήμανση των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για την παροχή στους δυνητικούς πελάτες συγκρίσιμων πληροφοριών για την ενεργειακή απόδοση των προϊόντων αυτών. Η σήμανση θα πρέπει να συμπληρώνεται από δελτίο πληροφοριών για το προϊόν και να είναι ευκόλως αναγνωρίσιμη, απλή και συνοπτική. Για τον σκοπό αυτόν, η υφιστάμενη χρωματική κλίμακα σήμανσης, που κυμαίνεται από το σκούρο πράσινο έως το κόκκινο, θα πρέπει να διατηρηθεί ως βάση για την ενημέρωση των πελατών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των προϊόντων. Για να είναι η σήμανση πραγματικά χρήσιμη στους πελάτες που επιδιώκουν την εξοικονόμηση ενέργειας και κόστους, οι κατηγορίες της κλίμακας σήμανσης θα πρέπει να αντιστοιχούν σε σημαντικές εξοικονομήσεις ενέργειας και κόστους για τους πελάτες. Για τις περισσότερες ομάδες προϊόντων, η σήμανση θα πρέπει επίσης να

αναφέρει, όπου κρίνεται σκόπιμο, εκτός από την κλίμακα σήμανσης, την απόλυτη κατανάλωση ενέργειας, για να μπορούν οι πελάτες να προβλέπουν τον άμεσο αντίκτυπο των επιλογών τους στους λογαριασμούς τους. Ωστόσο, είναι αδύνατο να παρασχεθούν οι ίδιες πληροφορίες σχετικά με τέτοια προϊόντα που δεν καταναλώνουν τα ίδια ενέργεια.

[...]»

- 15 Το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Οι προμηθευτές και οι έμποροι:

α) αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης σε οπτικές διαφημίσεις ή τεχνικό υλικό προώθησης ενός συγκεκριμένου μοντέλου, σύμφωνα με τη σχετική κατ' εξουσιοδότηση πράξη».

- 16 Το άρθρο 16 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 17 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού, με τη θέσπιση λεπτομερών απαιτήσεων σχετικά με σημάνσεις για ειδικές ομάδες προϊόντων.

[...]

3. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σχετικά με ειδικές ομάδες προϊόντων καθορίζουν ιδίως:

[...]

ι) τον τρόπο με τον οποίο η ενεργειακή τάξη και η κλίμακα τάξεων ενεργειακής απόδοσης, διαθέσιμη πάνω στη σήμανση, πρέπει να περιλαμβάνονται σε οπτικές διαφημίσεις και τεχνικό υλικό προώθησης, περιλαμβανομένων της αναγνωσιμότητας και της ορατότητας·

[...]».

- 17 Το άρθρο 20, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 2010/30/ΕΕ και την οδηγία 96/60/ΕΚ [της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 1996, για την εκτέλεση της οδηγίας 92/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την ένδειξη κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών πλυντηρίων-στεγνωτηρίων ρούχων (ΕΕ 1996, L 266, σ.1)] παραμένουν σε ισχύ μέχρι να καταργηθούν από κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδιδόμενη κατά το άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού που θα καλύπτει την οικεία ομάδα προϊόντων.

Οι εκ του παρόντος κανονισμού υποχρεώσεις θα ισχύουν για τις ομάδες προϊόντων που καλύπτονται από κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδιδόμενες σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 2010/30/ΕΕ και από την οδηγία 96/60/ΕΚ.»

Οι κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί (ΕΕ) 2019/2013, 2019/2014, 2019/2015, 2019/2016, 2019/2017 και 2019/2018

- 18 Τα παραρτήματα VII και VIII του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2013 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των ηλεκτρονικών διατάξεων απεικόνισης και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1062/2010 της Επιτροπής (ΕΕ 2019, L 315, σ. 1), του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2014 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των οικιακών πλυντηρίων ρούχων και των οικιακών πλυντηρίων-στεγνωτηρίων και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1061/2010 της Επιτροπής και της οδηγίας 96/60/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 2019, L 315, σ. 29), του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2015 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των φωτεινών πηγών και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012 της Επιτροπής (ΕΕ 2019, L 315, σ. 68), του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2016 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των οικιακών ψυκτικών συσκευών και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2010 της Επιτροπής (ΕΕ 2019, L 315, σ. 102), του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2017 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των οικιακών πλυντηρίων πιάτων και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1059/2010 της Επιτροπής (ΕΕ 2019, L 315, σ. 134), καθώς και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2018 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των ψυκτικών συσκευών με λειτουργία άμεσης πώλησης (ΕΕ 2019, L 315, σ. 155), περιλαμβάνουν τις ακόλουθες εικόνες, με τη διευκρίνιση ότι η μονόχρωμη εικόνα περιλαμβάνεται μόνο στο παράρτημα VII των εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών:

«

»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 19 Η Roller εκμεταλλεύεται περίπου 150 καταστήματα επίπλων σε όλη τη Γερμανία και αυτοχαρακτηρίζεται ως η μεγαλύτερη εταιρεία λιανικής πώλησης επίπλων με έκπτωση στη Γερμανία.
- 20 Στις αρχές του 2022, διαφήμιζε στον ιστότοπό της, υπό τον τίτλο «Κουζίνες σε προσφορά», εξοπλισμένα κουζίνα στην τιμή των 1 699,00 ευρώ. Εκτός από τις πληροφορίες σχετικά με τα έπιπλα κουζίνας, παρείχε επίσης πληροφορίες σχετικά με τις ηλεκτρικές συσκευές που ήταν ενσωμα-

τωμένες στην κουζίνα αυτή. Συγκεκριμένα, ανέφερε την τάξη ενεργειακής απόδοσης του εντοιχιζόμενου φούρνου με την ένδειξη «Α» και εκείνη του απορροφητήρα κουζίνας με την ένδειξη «C». Η ένδειξη αυτή εμφανιζόταν εντός έγχρωμης γραφικής απεικόνισης βέλους, συγκεκριμένα κίτρινου χρώματος όσον αφορά τον εντοιχιζόμενο φούρνο και πορτοκαλί χρώματος όσον αφορά τον απορροφητήρα κουζίνας. Εντούτοις, δεν γινόταν μνεία στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης, όπως αυτό αναγράφεται επί της σήμανσης των οικείων συσκευών.

- 21 Το Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie είναι ένα καταχωρισμένο σωματείο με νομική προσωπικότητα. Σύμφωνα με το καταστατικό του, επιδιώκει επί 40 και πλέον έτη, μεταξύ άλλων, την προώθηση των εμπορικών συμφερόντων των μελών του και την καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού ή την προώθηση του θεμιτού ανταγωνισμού μέσω της συμμετοχής του στη νομική έρευνα, στην παροχή επεξηγήσεων και στην ενημέρωση σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές απονομής της δικαιοσύνης.
- 22 Στις 10 Φεβρουαρίου 2022, το Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie απέστειλε, ανεπιτυχώς, εξώδικη όχληση στη Roller για παράβαση, μεταξύ άλλων, του κανονισμού 2017/1369, διότι η τελευταία δεν έκανε μνεία, στη διαφήμισή της, του φάσματος των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά τον επίμαχο φούρνο και τον επίμαχο απορροφητήρα κουζίνας.
- 23 Κατόπιν τούτου, το Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie άσκησε αγωγή ενώπιον του Landgericht Bochum (πρωτοδικείου Bochum, Γερμανία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου, με αίτημα, μεταξύ άλλων, την παύση και παράλειψη τέτοιων διαφημίσεων στο μέλλον.
- 24 Ειδικότερα, το Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie θεωρεί ότι, δυνάμει του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369, έμποροι όπως η Roller υποχρεούνται να αναφέρονται, στις οπτικές διαφημίσεις οικιακών φούρνων και απορροφητήρων κουζίνας, στην τάξη ενεργειακής απόδοσης των οικείων συσκευών και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης των οικείων ομάδων προϊόντων, ήτοι, όσον αφορά τόσο τους οικιακούς φούρνους όσο και τους οικιακούς απορροφητήρες κουζίνας, στο φάσμα των τάξεων απόδοσης που κυμαίνεται μεταξύ A+++ και D.
- 25 Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, η Roller υποστηρίζει ότι δεν έχει καμία υποχρέωση να αναφέρει το φάσμα των τάξεων ενεργειακής απόδοσης των οικείων ομάδων προϊόντων στις διαφημίσεις της σχετικά με τους ηλεκτρικούς φούρνους και απορροφητήρες κουζίνας. Πράγματι, η υποχρέωση αυτή δεν έχει ακόμη συγκεκριμενοποιηθεί για τις εν λόγω ομάδες προϊόντων με κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδιδόμενη βάσει του κανονισμού 2017/1369 ούτε απορρέει ευθέως από το άρθρο 6 του κανονισμού αυτού.
- 26 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, όσον αφορά τους οικιακούς φούρνους και απορροφητήρες κουζίνας, δεν έχει εκδοθεί ακόμη καμία κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει του κανονισμού 2017/1369, ενώ ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 65/2014, ο οποίος εκδόθηκε βάσει της οδηγίας 2010/30, η οποία καταργήθηκε με τον κανονισμό 2017/1369, δεν περιέχει καμία υποχρέωση αναγραφής του φάσματος των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης της οικείας ομάδας προϊόντων στις αντίστοιχες οπτικές διαφημίσεις και στο αντίστοιχο τεχνικό υλικό προώθησης.

27 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά επίσης εάν μπορεί να συναχθεί ευθέως από το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369 ότι έμποροι όπως η Roller υποχρεούνται, στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο σχετικό τεχνικό υλικό προώθησης, να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης των οικείων συσκευών και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων ή εάν η εφαρμογή της υποχρέωσης αυτής «αναστέλλεται» έως την έναρξη ισχύος κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκδιδόμενης βάσει του κανονισμού αυτού. Στην περίπτωση που οι εν λόγω έμποροι υπέχουν την εν λόγω υποχρέωση, το αιτούν δικαστήριο ζητεί επίσης να διευκρινιστεί αν οι ως άνω έμποροι διαθέτουν ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως ως προς την παρουσίαση της τάξης ενεργειακής απόδοσης και του σχετικού φάσματος και ποιες δυνατότητες διαθέτουν για να κάνουν χρήση του εν λόγω περιθωρίου.

28 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Landgericht Bochum (πρωτοδικείο Bochum) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Απορρέει ευθέως από το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού [2017/1369] η υποχρέωση των προμηθευτών ή των εμπόρων προϊόντων συνδεδεμένων με την ενεργειακή επισήμανση να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα των τάξεων ενεργειακής απόδοσης στις διαφημίσεις τους, χωρίς η ισχύς της εν λόγω διατάξεως να εξαρτάται από τη συγκεκριμενοποίησή της με κατ' εξουσιοδότηση πράξη;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα:

α) Συνεπάγεται η υποχρέωση των προμηθευτών ή των εμπόρων προϊόντων συνδεδεμένων με την ενεργειακή επισήμανση να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα των τάξεων ενεργειακής απόδοσης στις διαφημίσεις τους, η οποία τεκμαίρεται ότι απορρέει ευθέως από το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού [2017/1369], ότι οι προμηθευτές ή οι έμποροι, έως την έναρξη ισχύος των νέων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, διαθέτουν ορισμένη ευχέρεια ως προς τον τρόπο της παρουσίασης; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο δεύτερο ερώτημα, υπό στοιχείο α':

β) Ποια δυνατότητα ή ποιες δυνατότητες παρουσίασης των απαιτούμενων ενδείξεων σχετικά με την τάξη ενεργειακής απόδοσης και το φάσμα των τάξεων ενεργειακής απόδοσης έχουν στη διάθεσή τους οι προμηθευτές και οι έμποροι σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης έως ότου τεθούν σε ισχύ οι νέες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις; Αρκεί, ενδεχομένως, η σύνδεση της τάξης ενεργειακής απόδοσης με τη χρωματική διάταξη που επέλεξε η εναγομένη [της κύριας δίκης] σύμφωνα με το παράρτημα Κ 1 του δικογράφου της αγωγής;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα:

Αναστέλλεται πλήρως, εν προκειμένω, έως την έναρξη ισχύος των νέων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων η υποχρέωση των προμηθευτών ή των εμπόρων προϊόντων συνδεδεμένων με την ενεργειακή επισήμανση να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα των τάξεων ενεργειακής απόδοσης στις διαφημίσεις τους;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

29 Δυνάμει του άρθρου 99 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, μπορεί οποτεδήποτε να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη όταν, μεταξύ άλλων, η απάντηση σε ερώτημα που υποβάλλεται με

- αίτηση προδικαστικής αποφάσεως μπορεί να συναχθεί σαφώς από τη νομολογία ή όταν δεν υπάρχει καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απάντηση που προσήκει στο υποβληθέν με αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ερώτημα.
- 30 Η διάταξη αυτή πρέπει να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση.
- 31 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369 έχει την έννοια ότι οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος υποχρεούνται, στις οπτικές διαφημίσεις τους ή στο τεχνικό υλικό προώθησης συγκεκριμένου μοντέλου του προϊόντος αυτού, να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων σε περίπτωση που η εν λόγω ομάδα προϊόντων έχει αποτελέσει αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει της οδηγίας 2010/30 και όχι αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει του κανονισμού 2017/1369. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο οι εν λόγω προμηθευτές και έμποροι δύνανται να αναφέρονται στην ως άνω τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης στην οικεία διαφήμιση ή στο σχετικό υλικό προώθησης.
- 32 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369, οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος οφείλουν να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος αυτού και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων σε οπτικές διαφημίσεις ή στο τεχνικό υλικό προώθησης ενός συγκεκριμένου μοντέλου του εν λόγω προϊόντος σύμφωνα με τη σχετική κατ' εξουσιοδότηση πράξη.
- 33 Εξάλλου, από το άρθρο 16, παράγραφος 1, και παράγραφος 3, στοιχείο ι', του κανονισμού 2017/1369 προκύπτει ότι ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση του κανονισμού αυτού, καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω ενεργειακή τάξη και η σχετική κλίμακα τάξεων ενεργειακής απόδοσης πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικείες οπτικές διαφημίσεις και το τεχνικό υλικό προώθησης, «περιλαμβανομένων της αναγνωσιμότητας και της ορατότητας».
- 34 Ως εκ τούτου, η υποχρέωση των προμηθευτών και των εμπόρων ενός προϊόντος να αναφέρονται στην εν λόγω τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο σχετικό φάσμα διαθέσιμων τάξεων απόδοσης στις οπτικές διαφημίσεις τους ή στο τεχνικό υλικό προώθησης απορρέει από το άρθρο 6 του κανονισμού 2017/1369, ενώ οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού αυτού αποσκοπούν αποκλειστικώς στον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο οι προμηθευτές και οι έμποροι οφείλουν να πραγματοποιούν μια τέτοια αναφορά.
- 35 Επομένως, συνάγεται ότι αυτή καθεαυτή η υποχρέωση της ως άνω αναφοράς απορρέει ευθέως από το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369, με αποτέλεσμα να επιβάλλεται στους εν λόγω προμηθευτές και εμπόρους, ακόμη και όταν δεν έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την οικεία ομάδα προϊόντων βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού.
- 36 Είναι αληθές ότι, όταν δεν έχει εκδοθεί τέτοια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η «σχετική κατ' εξουσιοδότηση πράξη», κατά την έννοια του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού, καλύπτει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 20, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του

- κανονισμού 2017/1369, την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδόθηκε για την οικεία ομάδα προϊόντων βάσει, μεταξύ άλλων, της οδηγίας 2010/30, η οποία προηγήθηκε του κανονισμού 2017/1369.
- 37 Τούτου λεχθέντος, το άρθρο 20, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2017/1369 ορίζει ότι οι εκ του κανονισμού αυτού υποχρεώσεις θα ισχύουν για τις ομάδες προϊόντων που καλύπτονται από κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδοθείσες, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με την οδηγία 2010/30.
- 38 Επομένως, ακόμη και στην περίπτωση που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει της οδηγίας 2010/30 χωρίς ωστόσο να προβλέπει την υποχρέωση των προμηθευτών και των εμπόρων ενός προϊόντος να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος αυτού και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων στις οπτικές διαφημίσεις τους ή στο τεχνικό υλικό προώθησης, η υποχρέωση αυτή δύναται παρά ταύτα να αντισταχθεί έναντι των προμηθευτών και των εμπόρων του προϊόντος αυτού δυνάμει του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369.
- 39 Δεδομένου ότι η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας 2010/30 δεν προβλέπει την υποχρέωση αυτή, δεν δύναται, εξ ορισμού, να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω προμηθευτές και έμποροι οφείλουν να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του οικείου προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων στις οπτικές διαφημίσεις τους ή στο τεχνικό υλικό προώθησης.
- 40 Εν προκειμένω, η ομάδα προϊόντων των οικιακών φούρνων και απορροφητήρων κουζίνας έχει αποτελέσει αντικείμενο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 65/2014, ο οποίος εκδόθηκε βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας 2010/30. Εντούτοις, όπως εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο απαντώντας σε αίτημα του Δικαστηρίου για παροχή πληροφοριών, ο εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν προβλέπει υποχρέωση των ως άνω προμηθευτών και εμπόρων να αναφέρουν το φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης. Επιπλέον, μολονότι ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει την υποχρέωση αναφοράς της τάξης ενεργειακής απόδοσης στις διαφημίσεις αυτές και στο διαφημιστικό τεχνικό υλικό, όπως προκύπτει από το άρθρο του 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημεία iv και v, και στοιχείο β', σημεία iv και v, καθώς και από το άρθρο του 4, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και δ', και παράγραφος 2, στοιχεία γ' και δ', καμία άλλη διάταξή του δεν καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να γίνεται η αναφορά αυτή.
- 41 Υπό τις συνθήκες αυτές και έως ότου εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την ομάδα προϊόντων που αφορά τους οικιακούς φούρνους και απορροφητήρες κουζίνας βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού 2017/1369, συνάγεται το συμπέρασμα ότι οι εν λόγω προμηθευτές και έμποροι διαθέτουν ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως ως προς τον τρόπο με τον οποίο οφείλουν να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης.
- 42 Εντούτοις, δεν είναι δυνατόν να γίνεται χρήση του εν λόγω περιθωρίου εκτιμήσεως άνευ ορίων.
- 43 Πράγματι, πρώτον, από το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, και στοιχείο β', σημείο i, καθώς και παράγραφος 3, στοιχεία α' και β', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 65/2014 προκύπτει κατ' ουσίαν ότι κάθε οικιακός φούρνος και απορροφητήρας κουζίνας πρέπει να φέρει τυπωμένη ετικέτα με πληροφορίες στη μορφή που καθορίζεται στα σημεία 1 και 2 του

παραρτήματος III του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Ειδικότερα, στα σημεία 1.1.1. έως 1.1.3, 2.1.4, 2.2 και 2.3 του παραρτήματος αυτού εκτίθεται ο τρόπος με τον οποίο η τάξη ενεργειακής απόδοσης του οικείου προϊόντος και το φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων πρέπει να παρουσιάζονται στην ετικέτα του προϊόντος αυτού από απόψεως θέσεως, μορφής, μεγέθους, γραμματοσειράς και χρώματος. Ως εκ τούτου, όταν κάνουν χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως για το οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 41 της παρούσας διατάξεως, οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές και έμποροι οφείλουν, στο μέτρο του δυνατού υπό το πρίσμα της φύσεως, του μεγέθους των διαφημίσεών τους και του υλικού προώθησης καθώς και των εμπορικών επιταγών που οι εν λόγω διαφημίσεις και υλικό εξυπηρετούν, να λαμβάνουν υπόψη μια τέτοια παρουσίαση.

- 44 Δεύτερον, το άρθρο 16, παράγραφος 3, στοιχείο ι', του κανονισμού 2017/1369 ορίζει ότι οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται βάσει του κανονισμού αυτού οφείλουν να καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο η ενεργειακή τάξη του οικείου προϊόντος και η κλίμακα τάξεων ενεργειακής απόδοσης, διαθέσιμη πάνω στη σήμανση της οικείας ομάδας προϊόντων, πρέπει να περιλαμβάνονται σε οπτικές διαφημίσεις και τεχνικό υλικό προώθησης, «περιλαμβανομένων της αναγνωσιμότητας και της ορατότητας». Επομένως, όταν οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος κάνουν χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως για το οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 41 της παρούσας διατάξεως ελλείψει κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει του εν λόγω κανονισμού, οφείλουν εντούτοις να διασφαλίζουν ότι η τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και το φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων εμφανίζονται κατά τρόπο ευανάγνωστο και ευδιάκριτο στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης. Η απαίτηση αυτή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα οι προμηθευτές και οι έμποροι, κατά την παρουσίαση των εν λόγω τάξεων και του φάσματος διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης, να μην ακολουθούν την παρουσίαση που υιοθετείται στη σήμανση της οικείας ομάδας προϊόντων στην περίπτωση που, λόγω της φύσεως και του μεγέθους της οικείας διαφήμισης ή του οικείου υλικού προώθησης καθώς και των εμπορικών επιταγών που η διαφήμιση ή το υλικό εξυπηρετούν, μια τέτοια παρουσίαση δεν θα κατέληγε σε ευανάγνωστο και/ή ευδιάκριτο αποτέλεσμα.
- 45 Τρίτον, από τις αιτιολογικές σκέψεις 5 και 8 της οδηγίας 2010/30 καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις 2 και 10 του κανονισμού 2017/1369 προκύπτει ότι ο σκοπός της παροχής επακριβών, κρίσιμων και συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με την ειδική ενεργειακή κατανάλωση των προϊόντων που συνδέονται με την ενέργεια μέσω ομοιόμορφης ενεργειακής σήμανσης η οποία πρέπει να τίθεται από επαγγελματία σε συγκεκριμένο προϊόν συμβάλλει στην προστασία του οικείου καταναλωτή. Η ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των οικείων συσκευών κατά τη χρήση τους καθώς και σχετικά με την ενεργειακή κατανάλωση των εν λόγω συνδεόμενων με την ενέργεια συσκευών, η οποία παρέχει στον ως άνω καταναλωτή τη δυνατότητα να προβεί σε τεκμηριωμένες επιλογές, αποτελεί τον ουσιώδη σκοπό των πράξεων αυτών της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Dyson κατά Επιτροπής, C-44/16 P, EU:C:2017:357, σκέψη 64, και της 25ης Ιουλίου 2018, Dyson, C-632/16, EU:C:2018:599, σκέψη 33).
- 46 Ως εκ τούτου, όταν κάνουν χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως για το οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 41 της παρούσας διατάξεως, οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος οφείλουν να μεριμνούν ώστε ο μέσος καταναλωτής, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως επιμελής και συνετός, να δύναται ευχερώς να προσδιορίσει την τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και το φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων, ούτως ώστε να είναι ενήμερος ως προς την ενεργειακή κατανάλωση του προϊόντος, να

είναι σε θέση να συγκρίνει την κατανάλωση αυτή με την κατανάλωση προϊόντων της ίδιας ομάδας που προτείνονται σε άλλες οπτικές διαφημίσεις ή άλλο τεχνικό υλικό προώθησης και, ως εκ τούτου, να προβαίνει, κατά περίπτωση, σε τεκμηριωμένες επιλογές αγοράς.

- 47 Τέταρτον, από την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 2017/1369 προκύπτει επίσης ότι, όσον αφορά το φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να διατηρήσει την υφιστάμενη χρωματική κλίμακα αυτής της σήμανσης, που κυμαίνεται από το σκούρο πράσινο έως το κόκκινο, ως βάση για την ενημέρωση των πελατών. Εξάλλου, ως γνωστόν, η αρχή σύμφωνα με την οποία τα γράμματα που συνδέονται με την εκάστοτε τάξη ενεργειακής απόδοσης και με το φάσμα των εν λόγω τάξεων περιέχονται σε σύμβολο που φέρει τη μορφή βέλους, το χρωματικό φόντο του οποίου αντιστοιχεί σε εκείνο του οικείου γράμματος, όπως προκύπτει ιδίως από το παράρτημα III, σημεία 1 και 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 65/2014, είναι κοινή στο σύνολο των πράξεων της Ένωσης στον τομέα της ενεργειακής επισήμανσης. Δεδομένου ότι οι καταναλωτές έχουν προ πολλού εξοικειωθεί με αυτή τη χρωματική κλίμακα και με το σύμβολο του βέλους, όταν οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί και έμποροι επιλέγουν, κάνοντας χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως περί του οποίου γίνεται λόγος στη σκέψη 41 της παρούσας διατάξεως, να προβούν σε γραφική απεικόνιση των τάξεων αυτών και του σχετικού φάσματος των εν λόγω τάξεων στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης, οφείλουν, τουλάχιστον, να τηρούν την κλίμακα αυτή και το σύμβολο αυτό. Εντούτοις, η απαίτηση σχετικά με το χρώμα δεν μπορεί αντικειμενικά να εφαρμοστεί εάν η εκτύπωση της σχετικής διαφήμισης ή του σχετικού υλικού προώθησης είναι μονόχρωμη.
- 48 Από τα προεκτεθέντα στις σκέψεις 43 έως 47 της παρούσας διατάξεως προκύπτει ότι, έως ότου εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την ομάδα προϊόντων των οικιακών φούρνων και απορροφητήρων κουζίνας βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού 2017/1369, οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος της ομάδας αυτής οφείλουν, προκειμένου να παράσχουν στον ενδιαφερόμενο καταναλωτή τη δυνατότητα να λάβει σαφείς πληροφορίες σχετικά με την ενεργειακή κατανάλωση του προϊόντος, καθώς και να προβεί ευχερώς σε συγκρίσεις και τεκμηριωμένες επιλογές αγοράς, να αναφέρονται, στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης, στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης ακολουθώντας τον τρόπο παρουσίασης που υιοθετείται επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι η παρουσίαση αυτή παραμένει ευανάγνωστη και ευδιάκριτη, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως και του μεγέθους των εν λόγω διαφημίσεων και του υλικού προώθησης καθώς και των εμπορικών επιταγών που οι διαφημίσεις και το υλικό εξυπηρετούν.
- 49 Αν μια τέτοια παρουσίαση δεν είναι εφικτή, οι εν λόγω προμηθευτές και έμποροι οφείλουν, εν πάση περιπτώσει, να επιλέξουν μια ισοδύναμη παρουσίαση που να πληροί τις απαιτήσεις ως προς την πληροφόρηση των καταναλωτών οι οποίες υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 46 και 48 της παρούσας διατάξεως, καθώς και τις απαιτήσεις περί αναγνωσιμότητας και ευδιάκριτου χαρακτήρα που προβλέπονται στο άρθρο 16, παράγραφος 1, και παράγραφος 3, στοιχείο ι', του κανονισμού 2017/1369.
- 50 Ενδεικτικώς και με την επιφύλαξη άλλων πιθανών λύσεων, μπορούν να αναφέρουν, κατά τρόπο ευανάγνωστο και ευδιάκριτο, την τάξη ενεργειακής απόδοσης του οικείου προϊόντος και το φάσμα των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης χρησιμοποιώντας μια φράση ευχερώς κατανοητή από τον μέσο καταναλωτή, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως επιμελής και συνετός, όπως ότι «[η] τάξη ενεργειακής απόδοσης αυτού του μοντέλου/προϊόντος είναι [σχετικό γράμμα] σε κλίμακα που κυμαίνεται από [πρώτο γράμμα] έως [τελευταίο

γράμμα]», ή ακόμη να αναφέρουν το γράμμα της οικείας τάξης ενεργειακής απόδοσης σε βέλος του οποίου το χρωματικό φόντο πρέπει να αντιστοιχεί με εκείνο του αντίστοιχου γράμματος του φάσματος των διαθέσιμων τάξεων ενεργειακής απόδοσης και να προσδιορίζουν δίπλα στο βέλος αυτό το εύρος του φάσματος αυτού με μια ισοδύναμη αναφορά ή ένα σύμβολο, το οποίο να μπορεί να γίνει ευχερώς κατανοητό από έναν τέτοιο καταναλωτή. Η θέση, το μέγεθος και η γραμματοσειρά των αναφορών αυτών πρέπει να επιλέγονται κατά τρόπον ώστε οι αναφορές αυτές να είναι ευανάγνωστες και ευδιάκριτες και, ως εκ τούτου, να προκύπτουν με σαφήνεια, για τον εν λόγω καταναλωτή, από τη σχετική διαφήμιση ή το σχετικό υλικό προώθησης. Όταν οι εν λόγω προμηθευτές και οι έμποροι επιλέγουν το σύμβολο του βέλους, μπορούν να εμπνευστούν από τη γραφική απεικόνιση που έχει υιοθετήσει η Επιτροπή στους τους κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς που έχουν εκδοθεί βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού 2017/1369 για άλλες ομάδες προϊόντων, όπως αυτή παρατίθεται στη σκέψη 18 της παρούσας διατάξεως.

- 51 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, τα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να απαντηθούν ως εξής:
- το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1369 έχει την έννοια ότι οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος υποχρεούνται, στις οπτικές διαφημίσεις τους ή στο τεχνικό υλικό προώθησης συγκεκριμένου μοντέλου του προϊόντος αυτού, να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων σε περίπτωση που η εν λόγω ομάδα προϊόντων έχει αποτελέσει αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει της οδηγίας 2010/30 και όχι αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει του κανονισμού 2017/1369·
 - όταν η εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη δεν προβλέπει τον τρόπο με τον οποίο οι προμηθευτές και οι έμποροι οφείλουν να προβαίνουν σε τέτοια αναφορά και έως ότου εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τη συγκεκριμένη ομάδα προϊόντων βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού 2017/1369, οι ως άνω προμηθευτές και έμποροι οφείλουν να αναφέρονται, στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης, στην τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης ακολουθώντας τον τρόπο παρουσίασης που υιοθετείται επί της σήμανσης της εν λόγω ομάδας προϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι η παρουσίαση αυτή παραμένει ευανάγνωστη και ευδιάκριτη, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως και του μεγέθους των εν λόγω διαφημίσεων και του υλικού προώθησης καθώς και των εμπορικών επιταγών που οι διαφημίσεις και το υλικό εξυπηρετούν·
 - εάν μια τέτοια παρουσίαση δεν είναι εφικτή, οι εν λόγω προμηθευτές και έμποροι οφείλουν εν πάση περιπτώσει να επιλέξουν μια ισοδύναμη παρουσίαση που να πληροί τις απαιτήσεις ως προς την πληροφόρηση των καταναλωτών καθώς και τις απαιτήσεις περί αναγνωσιμότητας και ευδιάκριτου χαρακτήρα, οι οποίες απορρέουν από τον κανονισμό 2017/1369.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 52 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ,

έχει την έννοια ότι:

οι προμηθευτές και οι έμποροι ενός προϊόντος υποχρεούνται, στις οπτικές διαφημίσεις τους ή στο τεχνικό υλικό προώθησης συγκεκριμένου μοντέλου του προϊόντος αυτού, να αναφέρονται στην τάξη ενεργειακής απόδοσης του προϊόντος και στο φάσμα των διαθέσιμων τάξεων απόδοσης επί της σήμανσης της οικείας ομάδας προϊόντων σε περίπτωση που η εν λόγω ομάδα προϊόντων έχει αποτελέσει αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά, και όχι αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξεως εκδοθείσας βάσει του κανονισμού 2017/1369.

Όταν η εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη δεν προβλέπει τον τρόπο με τον οποίο οι προμηθευτές και οι έμποροι οφείλουν να προβαίνουν σε τέτοια αναφορά και έως ότου εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τη συγκεκριμένη ομάδα προϊόντων βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού 2017/1369, οι ως άνω προμηθευτές και έμποροι οφείλουν να αναφέρονται, στις οπτικές διαφημίσεις τους και στο τεχνικό υλικό προώθησης, στην τάξη ενεργειακής απόδοσης και στο φάσμα διαθέσιμων τάξεων απόδοσης ακολουθώντας τον τρόπο παρουσίασης που υιοθετείται επί της σήμανσης της εν λόγω ομάδας προϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι η παρουσίαση αυτή παραμένει ευανάγνωστη και ευδιάκριτη, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως και του μεγέθους των εν λόγω διαφημίσεων και του υλικού προώθησης καθώς και των εμπορικών επιταγών που οι διαφημίσεις και το υλικό εξυπηρετούν.

Εάν μια τέτοια παρουσίαση δεν είναι εφικτή, οι εν λόγω προμηθευτές και έμποροι οφείλουν εν πάση περιπτώσει να επιλέξουν μια ισοδύναμη παρουσίαση που να πληροί τις απαιτήσεις ως προς την πληροφόρηση των καταναλωτών καθώς και τις απαιτήσεις περί αναγνωσιμότητας και ευδιάκριτου χαρακτήρα, οι οποίες απορρέουν από τον κανονισμό 2017/1369.

(υπογραφές)